

Obvodný notársky úrad v Bojniciach 1889 – 1945 (1955)

Opis na úrovni archívneho fondu

kód	názov kódu v AJ	obsah	Názov kódu v SJ
3.1.1.	Reference code	SK_1571_10241	Referenčný kód
3.1.2.	Title	Obvodný notársky úrad v Bojniciach	Názov jednotky opisu
3.1.3.	Date(s)	1889 – 1945 (1955)	Časový rozsah
3.1.4.	Level of description	archívny fond	Úroveň opisu
3.1.5.	Extent and medium of the unit of description (quantity, bulk, or size)	11,21 bm (138 kusov úradných kníh, 2 registratúrne pomôcky, 73 archívnych škatúl spisov)	Rozsah a nosič jednotky opisu (množstvo, rozsah alebo veľkosť)
3.2.1.	Name of creator(s)	Obvodný notársky úrad v Bojniciach	Názov pôvodcu
3.2.2.	Administrative history	Inštitúcia notárskych úradov má bohatú históriu. Je to jediná inštitúcia, pri ktorej nie je možné presne určiť hranicu začiatočného pôsobenia, keďže s funkciou notára sa stretávame už od 13. storočia. Z funkciou pisára a neskôr notára sa stretávame v mestečku Bojnice v 17. storočí a v 18. storočí vystupuje notár už ako súčasť obecnej správy. Pravdepodobne práve v 18. storočí bojnický notár vykonával činnosti spojené s jeho funkciou aj pre obce Dubnicu (od roku 1960 súčasť Bojníc), Kocurany, Opatovce nad Nitrou, Dolné a Horné Šútovce (od roku 1924 Šútovce). Týchto päť obcí bolo súčasťou Obvodného notárskeho úradu v Bojniciach. Notár bol dosadzovaný alebo volený na základe zvykového práva alebo privilégií. Po revolúcii v rokoch 1848 - 1849 sa mení postavenie notára voči richtárovi. Obecný notár je naďalej zamestnancom	Dejiny správy pôvodcu

		<p>obce, avšak menuje ho stoličná vrchnosť a prísahu skladá do rúk slúžneho. Viaceré obce, ktoré si volili spoločného notára, boli povinné postarať sa v sídle notariátu o jeho kanceláriu, v ktorej vykonával úradné povinnosti vo vymedzených hodinách. Sídлом úradu boli Bojnice a samotná budova úradu stála na Hviezdoslavovej ulici (neskôr v nej bol umiestnený miestny národný výbor). Cisársky patent z roku 1859 potvrdil úrad obecného notára a ustanovil jeho menovanie na návrh obecného predstavenstva štátnou vrchnosťou. Notár vypomáhal na slúžnovskom úrade, vo svojom úrade viedol podací protokol (dnes registratúrny denník) a index, spolu s richtárom podpisoval všetky podania a správy pre slúžnovský úrad, viedol účtovnú evidenciu a mal pôsobnosť v súdnictve v sporoch do 10 zlatých. Zákonný článok 18 z júna 1871 povýšil verejnosprávne postavenie notára tým, že mu zaistil hlasovacie právo v obecnom výbore, ustanovil ho za člena obecného predstavenstva, stanovil najnižší možný plat 400 zlatých ročne, byt a doživotné zvolenie zastupiteľstvom obcí z uchádzačov prihlásených sa na základe súbehu. Zákonom č. 22 z roku 1886 o obecnom zriadení bolo vymedzené postavenie notára, pomer k orgánom obcí ako aj jeho kompetencie. Aj keď zákon hovorí ešte stále o notárovi a nie o notárskom úrade, už na základe zákona z roku 1871 môžeme notára chápať ako samostatnú inštitúciu – notariát. Od roku 1886 sa ťažisko vybavovania administratívy presúva z obecných domov do úradovní obecných a obvodných notárov. Do ich kompetencie postupne pribúdali agendy ako: obecné a poľné súdnictvo, vojenská agenda, úprava pracovných pomerov, vydávanie pracovných knižiek hospodárskej čelade, sirotská agenda, záležitosti lesov, škôl, chudobných, poľnohospodárska, veterinárska, vystaňhovalecká agenda a na základe čl. 33 z roku 1894 aj matričná agenda. Organizácia notárskeho úradu bola dobudovaná kancelárskym poriadkom pre obce vydaným Ministerstvom vnútra Uhorska pod číslom 126 000/1902, ktorý obsahoval aj povinnosti notára. Ďalším zákonom č. 211 z 22. marca 1920 sa obecní a obvodní notári stali štátnymi zamestnancami menovaní ministrom vnútra. Kompetencie notárskych úradov sa rozšírili po vzniku nového okresného úradu 1. januára 1923 o finančnú správu, všeobecné sčítanie ľudu, pohyb obyvateľstva atď.. Zákonom č. 190/1939 Sl. z. bolo do kompetencie obecných a obvodných notárskych úradov presunutých z kompetencií okresných úradov až 33 rôznych záležitostí. Názov úradu notára na obecný a obvodný notársky úrad ustálil zákon z 19. mája 1941 č. 91/1941 Sl. z.. Notármi Obvodného notárskeho úradu v Bojniciach v období prvej ČSR a za Slovenského štátu boli Pavol Štarke a Anton Brček, pridelenými notármi Bohumil Sléha a Rudolf Bánovský. Posledným vedúcim úradu bol Štefan Krutošík, hlavný notársky tajomník. Obvodný notársky úrad v Bojniciach bol zrušený nariadením poverenictva vnútra SNR č. 26/1945 Sb. zo 7. apríla 1945.</p>	
3.2.3.	Archival history	Písomnosti, ktoré vznikli z činnosti Obvodného notárskeho úradu v Bojniciach boli ukladané podľa kancelárskeho poriadku pre notárske úrady (nariadenie uhorského ministerstva vnútra č.	Dejiny archívneho

		126 000/1902 B. M.) v registratúrnom stredisku. Na základe tohto poriadku notár prijímal došlú poštu, ktorú otváral, overoval a vybavoval. Viedol administratívny protokol, do ktorého zapisoval všetky podania, prichádzajúce obciam alebo priamo jemu. Spisy protokoloval chronologicko-numericke, pričom spisy vzťahujúce sa na jednu vec pripájal k jednému číslu. Ku každému podaciemu protokolu (dnes registratúrny denník) sa musel viesť abecedný index. Z protokolovania boli vyňaté priestupkové záležitosti ako aj tie záznamy, pre ktoré sa viedli zvlášť evidencie. Kancelársky poriadok prikazoval vždy na konci roka tieto evidencie zaprotokolovať v registratúrnom denníku. Nemuseli sa protokolovať zápisnice obecného zastupiteľstva, obecnej rady, komisií, doručky, zbierky zákonov, nariadení, úradné noviny, oznamy, spisy nevyžadujúce vybavenie a obežníky. Účtovnú agendu tvoril v rámci roka súbor písomností ako rozpočet, záverečný účet, majetkový inventár, viažuci sa k hlavnej knihe obecného hospodárenia. S touto agendou mohol manipulovať len notár, pre každú jednu obec mal na každý rok vytvorený jeden fascikel. Samostatným oddelením bola aj súdna a matričná agenda. Po ukončení činnosti notárskeho úradu všetky záznamy prevzal nástupca Obvodný úrad miestnych národných výborov v Bojniciach. Zamestnanci novovzniknutého úradu pokračovali v zápisoch v správnych, evidenčných knihách ako aj v registratúrnych pomôckach.	fondu
3.2.4.	Immediate source of acquisition or transfer	Dňa 29. septembra 1957 Okresný archív v Prievidzi, sídliači v tom čase na ulici 29. augusta v Prievidzi prevzal 182 kníh, 234 balíkov spisov a 187 fasciklov. Okresný archivár Michal Tulík prevzal záznamy bez akéhokoľvek preberacieho protokolu a zapísal ich v prírastkovej knihe pod číslom 44. Keďže prevzaté archívne dokumenty boli z rokov 1662 – 1945, obsahovali aj písomnosti mestečka Bojnice. Ďalší prírastok zo 16. marca 1962 bol zapísaný pod prírastkovým číslom 64. Tvorilo ho 21 úradných kníh, osem balíkov účtovnej agendy a dva balíky plánov. Na základe spisu č. A/VI-2/2012/000015 bolo pod prírastkovým číslom 1623 dňa 31. januára 2012 zapísaných sedem úradných kníh – štátnych matrik z rokov 1895 – 1906, ktoré odovzdal Mestský úrad v Bojniciach.	Spôsoby získavania archívnych prírastkov
3.3.1.	Scope and content	Archívny fond obsahuje zápisnice obecných zastupiteľstiev, zápisnice obecných rád, zápisnice finančnej komisie, evidencie o nadobudnutí a strate štátneho občianstva, príslušníkov obcí, domovských listov, cudzincov, cestovných pasov, domových čísiel, kúpeľných hostí, spolkov, trestaných, sirôt, stavebných povolení, vojnových poškodených, dôverné (prezidiálne) a administratívne protokoly (registratúrne denníky), dôverné spisy týkajúce sa zásobovania obyvateľstva počas vojny, voľby starostov, činnosti politických strán, súpisy domácnosti a obyvateľov, ale i rozpustenie obecných zastupiteľstiev, administratívne spisy ako živelné pohromy, pozostalostné záležitosti, vyst'ahovalectvo, rôzne súpisy robotníkov, chorých, kameňolomov a baní, výstavba	Obsah a rozsah archívneho fondu

		škôl, ciest, železnice, mobilizácia, zásobovanie obyvateľstva, sirotské záležitosti, stravovacia akcia, elektrifikácia, zveľaďovanie obcí, evidencie prenajatých nehnuteľností, majetkové inventáre obcí, záverečné účty, hlavné účtovné knihy obcí, rozpočty a matriky. Archívne dokumenty sú zdrojom informácií o politickom, spoločenskom, kultúrnom i hospodárskom vývoji obcí patriacich do Obvodného notárskeho úradu v Bojniciach, ale slúžia aj k poznaniu sociálnych pomerov, zdravotníctva, rozvoju školstva, vysťahovalectva do cudziny za prácou, pomerov počas dvoch svetových vojen a postaveniu židov za Slovenského štátu.	
3.3.2.	Appraisal, destruction and scheduling information	Čiastočné vyradovanie záznamov vykonal Michal Tulík po prevzatí fondu v októbri 1957. Vnútorne vyradovanie uskutočnila Oľga Bražinová počas spracovávania fondu v roku 1962. Predmetom vyradenia boli duplicitné a multiplicitné spisy.	Vyradovanie a hodnotenie
3.3.3.	Accruals	Očakáva sa prevzatie matričnej agendy po uplynutí lehoty uloženia.	Možné prírastky
3.3.4.	System of arrangement	<p>Archívny fond je usporiadaný a sprístupnený skupinovým inventárom v štruktúre:</p> <p>Obvodný notársky úrad v Bojniciach:</p> <p>I.Knihy A. Správne B. Evidenčné</p> <p>II. Spisový materiál 1.registratúrne pomôcky a) dôverné (prezidiálne) b) administratívne</p> <p>2.Spisy a) dôverné (prezidiálne) b) administratívne</p> <p>III. Účtovný materiál A.Evidenčné knihy B.Účtovné knihy 1.Bojnice</p>	Spôsob usporiadania

		<p>2.Dubnica 3.Kocurany 4.Opatovce nad Nitrou 5.Šútovce a) Dolné Šútovce (do roku 1924) b) Horné Šútovce (do roku 1924) c) Šútovce (po zlúčení Dolných a Horných Šútoviec)</p>	
3.4.1.	Conditions governing acces	prístupný	Podmienky prístupu
3.4.2.	Conditions governing reproduction	Archívne dokumenty možno reprodukovat' so súhlasom archívu podľa podmienok uvedených v jeho bádateľskom poriadku a v súlade s internými predpismi MV SR.	Podmienky vyhotovovania reprodukcií
3.4.3.	Language/scripts of material	maďarský, slovenský	Jazyk/písmo archívnych dokumentov
3.4.4.	Physical characteristics and technical requirements	dobrý	Fyzický stav a technické požiadavky
3.4.5.	Finding aids	<p>Okresný archív Prievidza v Bojniciach. Jozef Bilčík, Oľga Bražinová: Obecné a obvodné notárske úrady (1869) 1871 – 1945 (1955), skupinový inventár, Bojnice, 1963, evid. č. 500.</p> <p>Okresný archív Prievidza v Bojniciach, Jozef Bilčík: Obvodný notársky úrad v Bojniciach RH a dejiny KSC 1896 – 1944, tematický katalóg, Bojnice 1964, evid. č. 535.</p> <p>Štátny okresný archív Prievidza so sídlom v Bojniciach. Kolektív zamestnancov: Politické, odborové a masové strany, organizácie a spolky v okrese Prievidza, I. diel 1918 – 1945, tematický katalóg, Bojnice 1987, evid. č. 2301.</p> <p>Štátny okresný archív Prievidza so sídlom v Bojniciach. Kolektív zamestnancov: Politické, odborové a masové strany, organizácie a spolky v okrese Prievidza, II. diel 1918 – 1945, tematický katalóg, Bojnice 1987, evid. č. 2302.</p> <p>Štátny okresný archív Prievidza so sídlom v Bojniciach. Kolektív zamestnancov: Politické,</p>	Vyhľadávacie pomôcky

		odborové a masové strany, organizácie a spolky v okrese Prievidza, III. diel 1918 – 1945, tematický katalóg, Bojnice 1987, evid. č. 2446. Štátny okresný archív Prievidza so sídlom v Bojniciach. Kolektív zamestnancov: Politické, odborové a masové strany, organizácie a spolky v okrese Prievidza, IV. diel 1918 – 1945, tematický katalóg, Bojnice 1987, evid. č. 2447.	
3.5.1.	Existence and location of originals	Ministerstvo vnútra SR, Štátny archív v Trenčíne, pracovisko Archív Bojnice, Tehelná 18, 972 01 Bojnice	Existencia a umiestnenie originálov
3.5.2.	Existence and location of copies	Kópie neboli vyhotovené.	Existencia a umiestnenie kópií
3.5.3.	Related units of description	Slúžnovský úrad v Prievidzi 1851 – 1922 Mestečko Bojnice (1366) 1572 - 1927 Okresný úrad v Prievidzi (1884) 1923 – 1945 (1961) Okresný národný výbor v Prievidzi (1918) 1945 – 1990 (1991) Obvodný úrad miestnych národných výborov v Bojniciach (1944) 1945 – 1950 (1957) Mestský národný výbor v Bojniciach 1947 – 1990 (1991) Miestny národný výbor v Dubnici 1947 – 1959 Miestny národný výbor v Kocuranoch 1950 - 1976 Miestny národný výbor v Opatovciach nad Nitrou 1950 - 1990 Miestny národný výbor v Šútovciach 1950 - 1990	Súvisiace jednotky opisu
3.5.4.	Publication note	Bilčík, Jozef – Obert, Štefan – Vitek Ernest. <i>Spríevodca po okresných archívoch v Nitre, Prievidzi a Topoľčanoch</i> . Bratislava: Slovenská archívna správa, 1975, 542 s. <i>Informatívny spríevodca štátnych archívov Slovenskej republiky II/2</i> . Bratislava: Ministerstvo vnútra SR, odbor archívniectva a spisovej služby, 2001, 346 s.	Informácie o publikovaní
3.6.1.	Note		Poznámka
3.7.1.	Archivist's note	Fond usporiadali a spracovali v roku 1962 zamestnanci archívu Jozef Bilčík a Oľga Bražinová. Spracovatelia brali ohľad na prevahu rokov, takže zápisnice z obecného zastupiteľstva, obecnej rady ako aj prevažnú časť evidencií, vo vedení ktorých pokračoval aj nástupca notárskeho úradu pričlenili k fondu Obvodný notársky úrad v Bojniciach. Podľa týchto kritérií Evidenciu domovských listov z rokov 1944 – 1948 ponechali vo fonde Obvodný úrad miestnych národných výborov v Bojniciach. Registratúrne denníky, spisy a účtovné záznamy z roku 1945 boli tiež vyčlenené z fondu notárskeho úradu a stali sa súčasťou fondu právneho nástupcu. Dve	Informácia o spracovateľovi a spracovaní

		<p>knihy zápisnice zo zasadnutia obecného predstavenstva z rokov 1874 – 1880 a 1881 – 1927, boli pôvodne súčasťou fondu, ale v roku 2001 ich Miroslav Perniš pri spracovávaní fondu Mestečko Bojnice pričlenil práve k tomuto fondu. Celý fond Obvodný notársky úrad v Bojniciach v roku 1988 reinventarizovala Eta Ivaničová, ktorá doplnila dodatky odovzdané pri vyradovaní MNV a do inventára dopísala čísla spisov. V rámci reinventarizácie Eta Ivaničová nevypracovala nový inventár, ale všetky zmeny zapísala ceruzkou v pôvodnom inventári. Opis fondu vyhotovila Zuzana Kotianová v apríli 2018.</p>	
3.7.2.	Rules or conventions	Opis vyhotovený podľa ISAD(G): General International Standard Archival Description, Second Edition	Pravidlá alebo zásady
3.7.3.	Date(s) of descriptions	19. 04. 2018	Dátum vyhotovenia opisu